

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๒๐๘/๑๑๔๙

ลค. (eMail)
ส่ง : กวค.
รับที่ : 54393/65
2 พ.ค. 2565 เวลา 16.29 น.

กระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๗๔๕๕ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง ร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่าเห็นสมควรเห็นชอบประเด็นตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ทั้ง ๓ ประเด็น โดยมีเหตุผลและความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะทางการเงิน พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐ ฉบับนี้ กระทรวงการคลังได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ และร่างแผนปฏิบัติการฯ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐) ได้มีการพิจารณาทบทวน ปรับปรุงร่างแผนปฏิบัติการฯ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ประเด็นข้อคิดเห็นจากรายงานการศึกษาฯ และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ วุฒิสภา และประเด็นข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามขั้นตอนการเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งการจัดการเรียนรู้เน้นการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางการเงินให้กับผู้เรียน โดยกำหนดการส่งเสริมให้ความรู้และทักษะด้านการเงิน และการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง กองทุนการออมแห่งชาติ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารออมสิน สหกรณ์ ฯลฯ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ และการเผยแพร่สื่อแอนิเมชันรณรงค์เรื่องการเงิน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเชิงพาณิชย์เพื่อให้เกิดผลตอบแทนที่สูงขึ้น มีประเด็นข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑.๑) การกำหนดคำนิยามคำศัพท์สำคัญ/ระบุคำนิยามเชิงปฏิบัติการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ควรมีการกำหนดคำนิยามคำศัพท์ที่ใช้แผนปฏิบัติการฯ ให้ชัดเจน เช่น ทักษะการเงิน ทักษะการบริหารจัดการเงิน วินัยทางการเงิน ทักษะการเงินดิจิทัล กรอบสมรรถนะทางการเงิน เป็นต้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมทักษะการเงินของคนไทยผสมผสานกับกรอบแนวคิดทักษะการเงินของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การสื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจได้ถูกต้อง ตรงกัน เข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ และนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

/๑.๒) การวิเคราะห์...

๑.๒) ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมให้ครอบคลุม และนำความก้าวหน้าของวิทยาการที่เกี่ยวข้องและสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป มาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนงานให้มีความสอดคล้อง เหมาะสม และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เช่น มาตรการผลักดันการพัฒนาทักษะทางการเงินระบบการศึกษา นอกจากการผลักดันการพัฒนาทักษะทางการเงินในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นการเรียนรู้อย่างเป็นทางการแล้ว ควรมีการจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมนักเรียน (Co-curricular Activities) และการเรียนรู้ผ่านช่องทางการเรียนรู้อื่น ๆ ส่วนการพัฒนาครูผ่านการอบรมควรพิจารณาส่งเสริมเรื่องการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และเครือข่ายการเรียนรู้ของครูร่วมด้วย

๑.๓) ทักษะด้านการเงินดิจิทัล เป็นประเด็นที่สำคัญมากในการส่งเสริมพัฒนาทักษะทางการเงินให้กับประชาชน ควรกำหนดในเป้าหมาย มาตรการ หรือแผนงาน เพื่อให้เชื่อมโยงกับผลลัพธ์ที่คาดหวังเพื่อให้ประชาชนมีทักษะ ความฉลาดรู้ด้านสื่อ สารสนเทศและดิจิทัล (Media, Information and Digital Literacy) ที่จะเป็นฐานความรู้สำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจและมีทักษะด้านการเงินดิจิทัล

๑.๔) การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการมีข้อควรพิจารณา ๓ ประการ กล่าวคือ (๑) เนื่องจากแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาทักษะการเงิน มีหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวนมาก ควรนิยามและแบ่งช่วงวัยให้สอดคล้องกัน เช่น เด็กและเยาวชน มีการนิยามและแบ่งช่วงอายุแตกต่างกัน (๒) การกำหนดหรือแบ่งช่วงอายุของกลุ่มเป้าหมาย ถ้าสามารถแบ่งให้ละเอียดขึ้น ก็จะสามารถกำหนดมาตรการในการดำเนินการได้ชัดเจนและเหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มเป้าหมายได้มาก โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและวัยรุ่นที่แต่ละช่วงอายุมีพัฒนาการแตกต่างกันมาก และ (๓) ควรพิจารณาความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มเป้าหมายหรือช่วงวัย (Inter-generation) จะช่วยให้เห็นมาตรการในการส่งเสริมทักษะการเงินได้มากขึ้น เช่น ในสังคมครอบครัวห่วงกลาง (skipped generation family) ที่ผู้สูงอายุที่ต้องดูแลเด็กด้วย สามารถพิจารณาให้มีมาตรการดำเนินการพัฒนาทั้งผู้สูงอายุและเด็กไปพร้อมกันได้ด้วย โดยพิจารณาเพิ่มประเด็นเหล่านี้ไว้ในแนวทางการดำเนินการของร่างแผนปฏิบัติการฯ

๑.๕) ควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มข้น จริงจัง โดยมีการบูรณาการเป็นโครงการสำคัญที่ทุกหน่วยงานดำเนินการร่วมกัน เนื่องจาก ตัวอย่างแผนงานโครงการแนบท้ายร่างแผนปฏิบัติการฯ มีลักษณะเป็นโครงการแยกส่วน ต่างคนต่างทำ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน ไม่ครอบคลุมครบถ้วนทุกกลุ่มเป้าหมาย

๑.๖) ควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแล ตรวจสอบความรู้ หรือองค์ความรู้ที่จะใช้สำหรับการพัฒนาหรือฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้รับความรู้จากชุดข้อมูลที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสอดคล้องกับสถานการณ์ หรือความต้องการ ซึ่งไม่ควรให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการในลักษณะต่างคนต่างทำ

๒) การให้ความเห็นชอบให้การพัฒนาทักษะการเงินเป็นวาระแห่งชาติ เนื่องจาก สถานการณ์ และข้อมูลข่าวสารในปัจจุบัน ประชาชนมีความรอบรู้ด้านการเงินไม่เพียงพอ ไม่สามารถบริหารจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนสูงมาก และก่อให้เกิดภาระหนี้สิน ทั้งนี้ในระบบและนอกระบบ รวมถึง การขาดความรอบรู้ด้านดิจิทัล ทำให้ความสามารถในรับมือกับข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาต รู้ไม่เท่าทัน ถูกหลอกลวงได้ง่าย โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ

๓) องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ควรเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ให้ครอบคลุมหน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบการดำเนินการในระดับสถานศึกษาและในส่วนที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ได้แก่ เลขาธิการสภาการศึกษา (กำหนดนโยบายด้านการศึกษาระดับประเทศ) เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (หน่วยงานมีสถานศึกษาในสังกัด) เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กำกับดูแลการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา) ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (พัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (ส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ ให้ความรู้ทางการเงิน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตครูและบุคลากรทางการศึกษา) และขอแก้ไขตำแหน่งของกรรมการใน (ร่าง) คำสั่งฯ จาก “เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เป็น “เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” และจาก “เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” เป็น “เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวตรีนุช เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐๒-๒๘๑๖๓๓๓ ต่อ ๑๒๐๒

โทรสาร ๐๒-๒๘๑๙๔๑๓